

Przegląd Prawno-Ekonomiczny

REVIEW OF LAW, BUSINESS & ECONOMICS

lipiec-sierpień-wrzesień

Nr 48
(3/2019)

WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY
PRAWA I NAUK
O SPOŁECZEŃSTWIE | **KUL**

WYDAWCA

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II | Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie
w Stalowej Woli

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego” | 37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 6a |
e-mail: ppe@kul.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr Artur Lis – redaktor naczelny (editor-in-chief) | dr David W. Lutz (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | dr Dariusz Żak – zastępcy redaktora naczelnego (associate editors) | dr hab. Grzegorz Wolak – sekretarz redakcji (administrative editor) | dr hab. Piotr T. Nowakowski – redaktor ds. międzynarodowych (international editor) | dr hab. Filip Ciepły, dr Isaac Desta (Holy Cross College w Notre Dame, USA), dr Dorota Tokarska, dr Dominik Tyrawa, dr Timothy Wright (Holy Cross College w Notre Dame, USA) – redaktorzy tematyczni (subject editors) | dr Piotr Pomorski – redaktor statystyczny (statistical editor) | mgr Agnieszka Lis – redaktor językowy polskojęzyczny (Polish-language editor) | mgr Tomasz Deptuła (USA) – redaktor językowy anglojęzyczny (English-language editor) | prof. dr hab. Nikoła Gołowaty (UKRAINA) – redaktor językowy rosyjskojęzyczny | dr Judyta Przyłuska-Schmitt – redaktor konsultant (consulting editor) | mgr Rafał Podleśny – redaktor techniczny (layout editor)

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr hab. Antoni DĘBIŃSKI (Rektor KUL Lublin) | prof. dr hab. Thomas BURZYCKI (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | prof. dr hab. Wiktor CZEPUKO (Ukraina) | dr hab. Leszek CWIĘKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Czesław DEPTUŁA (KUL Lublin) | dr hab. Marzena DYJAKOWSKA (KUL Lublin) | abp. prof. dr hab. Andrzej DZIĘGA (Szczecin) | dr hab. Krzysztof GRZEGORCZYK (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) | nadkom. dr Dominik HRYSZKIEWICZ (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) | prof. dr hab. Aleks JULDASZEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | prof. dr hab. Marian KOZACZKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Andrzej KUCZUMOW (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Pantelis KYRMIZOĞLU (Alexander TEI of Thessaloniki, Greece) | dr hab. Antoni MAGDOŃ (KUL Stalowa Wola) | ks. prof. dr hab. Henryk MISZTAŁ (KUL Lublin) | prof. dr hab. Wojciech NASIEROWSKI (University of New Brunswick) | prof. dr hab. Jurij PACZKOWSKI (Ukraina) | prof. dr hab. Pylyp PYLYPENKO (Ukraina) | prof. dr hab. Anton STASCH (European Academy of Technology & Management, Oedheim Niemcy) | prof. dr hab. Tomasz WIELICKI (California State University, Fresno) | ks. dr hab. Krzysztof WARCHAŁOWSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

dr hab. Leszek BIELECKI (Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach) | dr Walentyn GOŁOWCZENKO (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr hab. Mirosław KARPIUK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr Barbara Lubas (Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach) | prof. dr hab. Oleksander MEREŻKO (Ukraina) | dr Kiril MURAWIEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr Łukasz Jerzy PIKULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) | ks. dr hab. Tomasz RAKOCZY (Uniwersytet Zielonogórski) | dr hab. Krystyna ROSŁANOWSKA-PLICHCIŃSKA (Wyższa Szkoła Zarządzania i Ekologii w Warszawie) | dr hab. Piotr RYGUŁA (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) | dr hab. Romuald SZEREMIETIEW (Akademia Obrony Narodowej) | prof. dr hab. Jerzy Tomasz SZKUTNIK (Politechnika Częstochowska) | prof. dr hab. Dariusz SZPOPER (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr hab. Andrzej SZYMAŃSKI (Uniwersytet Opolski) | dr Agnieszka OGRODNIK-KALITA (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

DRUK I OPRAWA

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI | ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin | tel. 91 812 09 08 |
e-mail: druk@volumina.pl

ISSN 1898-2166 | Nakład 300 egz.

Spis treści

Artykuły

AGNIESZKA SADOWSKA-DZIWINA *Stosunek adwokackiej spółki partnerskiej do osób trzecich w zakresie odpowiedzialności partnerów za zobowiązania* | 12

KLAUDIA KIJĄŃSKA *Uprawnienie Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw do Wojskowych do wnoszenia kasacji w sprawach karnych oraz wykroczeniach* | 27

KRYSTIAN WASILEWSKI *Status prawny komisarza wyborczego* | 38

IWO JAROSZ *Monistyczny system organów spółki kapitałowej w prawie polskim? Prosta spółka akcyjna i jej organy* | 46

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Badawcza weryfikacja przestrzegania zasad prowadzenia oględzin w sprawach o zabójstwa w Polsce* | 65

MIROŚLAW KOPEĆ *Pomoc prawna udzielona przez adwokata z urzędu a zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych w świetle orzecznictwa sądownoadministracyjnego* | 76

JAN KLUZA *Głos w dyskusji dotyczącej odpowiedzialności za przestępstwo narażania na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu z zaniechania* | 91

EMILIA TOPOREK *Klauzule generalne. Ich rola i znaczenie w prawie cywilnym* | 101

MATEUSZ KORZENIAK *Prawnokarna charakterystyka dozwolonego ryzyka gospodarczego* | 114

ALEKSANDRA RUDKOWSKA *Instytucja sędziego pokoju jako przejaw dojrzałego i samodzielnego społeczeństwa – studium przypadku II Rzeczypospolitej Polskiej* | 132

WIKTORIA KUZIA *Konflikt projektanta z inwestorem, na tle prawa do nienaruszalności treści i formy utworu architektonicznego* | 145

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Przestępczość podatkowa w Polsce popełniana w zakresie zobowiązań podatkowych w podatku od towaru i usług* | 158

MATEUSZ MĄKOSA *Stwierdzenie polskiego pochodzenia a prawo do repatriacji* | 172

MICHAŁ SŁUŻALEC *Zezwolenie na udział w rozprawie osobie niepełnoletniej w charakterze publiczności, a wyłączenie jawności rozprawy głównej w procesie karnym* | 189

JAKUB KOZŁOWSKI *Skutki wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-284/16 Achmea w kontekście kryzysu praworządności w Unii Europejskiej* | 199

KACPER ROŻEK *Wybrane problemy metodologiczne dogmatyki prawa administracyjnego (problem konceptualizacji prawa administracyjnego)* | 212

MATEUSZ KUPIEC *Granice prawa dostępu do informacji publicznej a ochrona prywatności osób wykonujących zawód adwokata lub radcy prawnego* | 222

KAROL JUSZKA *Wpływ świadczenia pieniężnego na efektywność instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego* | 236

ŁUKASZ CHYLA *Nowe prawo prospektowe - ocena zmian* | 247

KRZYSZTOF BOKWA *Odpowiedzialność deliktowa w Kodeksie Cywilnym Zachodniogalicyskim z 1797 r.* | 276

RAFAŁ ŻELAZKO *Prawne aspekty wznowienia granic przez geodetę* | 287

KAROL SKOREK *Myśl ekonomiczna Adama Doboszyńskiego – ujęcie krytyczne* | 311

Glosa

SŁAWOMIR ZWOLAK *Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 12 kwietnia 2017 r., II OSK 1295/16* | 325

DAMIAN DOBOSZ, ANNA NIZIOŁEK *Stosowanie klauzuli standstill na przykładzie glosy do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie C-212/10 Logstor ROR Polska sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Katowicach* | 338

JOANNA GŁÓWKA-LUTY *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2018 r., IV CNP 31/17* | 349

Tekst źródłowy

ARTUR LIS *Dwa synody z 1212 roku* | 367

Contents

Articles

AGNIESZKA SADOWSKA-DZIWINA *The attitude of the advocate partner company to third parties in the scope of partner liability for debts* | 12

KLAUDIA KIJĄŃSKA *Possibility to lodge a cassation by Deputy Attorney General for Military Cases in criminal proceedings and petty offense proceedings* | 27

KRYSTIAN WASILEWSKI *Legal status of electoral commissioner* | 38

IWO JAROSZ *One-tier board structure in Polish corporate law? The simple joint stock company and its board model* | 46

KAZIMIERA JUSZKA, KAROL JUSZKA *Studies vetting the observance of rules for conducting forensic evidence by inspection in killing cases in Poland* | 65

MIROSŁAW KOPEĆ *Legal assistance provided by the attorney advance on income tax from individuals in the jurisprudence of administrative courts* | 76

JAN KLUZA *A voice in the discussion about liability for crime exposing to imminent danger of loss of life or severe health damage commit by negligence* | 91

EMILIA TOPOREK *General clauses. Their role and meaning in civil law* | 101

MATEUSZ KORZENIAK *Criminal law characterization of permitted economic risk* | 114

ALEKSANDRA RUDKOWSKA *Justice of the peace as a sign of a grown and independent community – study upon the case of the II Republic of Poland* | 132

WIKTORIA KUZIA *Conflicts between the Designer and the Investor with Respect to the Right to Integrity of the Content and Form of the Architectural Work* | 145

ANNA WOLSKA-BAGIŃSKA *Tax crimes in Poland regarding the Value Added Tax* | 158

MATEUSZ MAKOSA *Legal confirmation of Polish origin in the context of the right to repatriation* | 172

MICHAŁ SŁUŻALEC *Allowing the minor as the audience to participate in the trial, and regulation of close trial in criminal proceedings* | 189

JAKUB KOZŁOWSKI *The impact of the judgment of the European Court of Justice in case C-284/16 Achmea in the context of the rule of law crisis in the European Union* | 199

KACPER ROŻEK *Selected methodological problems of dogmatics of administrative law (problem of the conceptualization of administrative law)* | 212

MATEUSZ KUPIEC *The boundaries of the right to access to public information and the protection of privacy of attorneys and legal coun-sels* | 222

KAROL JUSZKA *Influence of monetary benefit on the effectiveness of conditional discontinuation of criminal proceedings* | 236

ŁUKASZ CHYLA *New prospectus law - the analysis of changes* | 247

KRZYSZTOF BOKWA *Tortious liability in the West Galician Code of 1797* | 276

RAFAŁ ŻELAZKO *Legal aspects of paying borders through geodet* | 287

KAROL SKOREK *Economic thought of Adam Doboszyński – critical approach* | 311

Gloss

SŁAWOMIR ZWOLAK *Gloss to the judgment of the Supreme Administrative Court of 12 April, 2017, file ref. II OSK 1295/16* | 325

DAMIAN DOBOSZ, ANNA NIZIOŁEK *The application of standstill clause by the example of gloss of judgment of European Court of Justice from the 16th of June 2011 in case C-212/10 Logstor ROR Polska sp. z o.o. versus Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach* | 338

JOANNA GŁÓWKA-LUTY *Gloss to the judgment of the Supreme Court of December 11, 2018, IV CNP 31/17* | 349

Source text

ARTUR LIS *Two synods from 1212* | 367

Krystian Wasilewski

Status prawny komisarza wyborczego

Legal status of electoral commissioner

Wstęp

Na samym początku rozważań należy zwrócić uwagę na znaczenie językowe pojęcia statusu. I tak zgodnie ze słownikiem języka polskiego oznacza, między innymi tyle, co stan prawny jakiejś osoby¹ - tu komisarza wyborczego.

Stan prawny, bądź też sytuacja prawna, to zagadnienia z zakresu teorii prawa, które przejęte zostały przez doktrynę prawa administracyjnego. Przez sytuację prawną rozumie się „każdą sytuację społeczną określonego podmiotu, której elementy składowe zostały ukształtowane prawnie, w sposób bezpośredni lub pośredni, ze względu na konkretne zdarzenie faktyczne².

Status prawny komisarza wyborczego reguluje ustawa Kodeks wyborczy. Geneza instytucji komisarza wyborczego sięga II Rzeczypospolitej. Wśród organów wyborczych wymieniła ją już ordynacja wyborcza do Sejmu Ustawodawczego z 1918 r.³ Funkcja komisarza wyborczego została wprowadzona do polskiego powojennego prawa wyborczego w 1990 r. ustawą z dnia 8 marca 1990 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin. Później nałożono na komisarzy wyborczych określone zadania w zakresie organizowania wyborów i referendum oraz administrowania ich przebiegiem w innych ordynacjach wyborczych⁴.

---

¹ W. Doroszewski (red.), Słownik języka polskiego, t. 6, Warszawa 1964, s. 517.

² J. Zimmermann, *Prawo administracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014, s. 305.

³ B. Michalak, A. Sokala, P. Uziębło, *Leksykon prawa wyborczego i referendalnego oraz systemów wyborczych*,

Wolters Kluwer, Warszawa 2013, s. 106. Zob. A. Korobowicz, W. Witkowski, *Historia ustroju i prawa polskiego (1772-1918)*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012, s. 76.

⁴ A. Kisielewicz, Komentarz do art.166 Kodeksu wyborczego, LEX 2014. Por. *Samorząd terytorialny i administracja rządowa: gmina, powiat, województwo : akty prawne, wyjaśnienia, indeksy: według stanu na dzień 1 stycznia 1999 r.* Wydawn. Naukowe „Scholar”, 1999 - 619.

Komisarze wyborczy wraz z Państwową Komisją Wyborczą organizują wybory samorządowe i sprawują nadzór nad ich przeprowadzeniem zgodnie z przepisami prawa. Zadania komisarzy wyborczych zostały więc określone w taki sam sposób, jak zadania Państwowej Komisji Wyborczej. Organy te mają jednak różne kompetencje, komisarz wyborczy jest bowiem organem wyborczym niższego szczebla, podporządkowanym Państwowej Komisji Wyborczej - centralnemu organowi wyborczemu⁵.

I. Powoływanie komisarzy wyborczych

Powoływanie komisarzy wyborczych należy do kompetencji Państwowej Komisji Wyborczej. Zgodnie z art. 166 § 3 kodeksu wyborczego⁶ komisarzy wyborczych powołuje w liczbie 100, spośród prawników, dających rękojmię należytego pełnienia tej funkcji na okres 5 lat, Państwowa Komisja Wyborcza – działając na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Dokonując wykładni przepisu należy stwierdzić, że Państwowa Komisja Wyborcza nie może powołać komisarza bez wniosku ministra, nie może też powołać na komisarza kandydata innego niż wskazany przez ministra, co praktycznie oznacza, że nie może nie powołać kandydata wskazanego przez ministra. Ta sama osoba może być ponownie powołana na stanowisko komisarza.

Państwowa Komisja Wyborcza w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń, co do przedstawionego przez ministra kandydata, informuje go o tym, wówczas przedstawia on inną osobę. Możliwość taka istnieje *verba legis* „w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń”, wprawdzie art. 166 § 3a Kodeksu wyborczego, nie określa, co oznacza pojęcie „uzasadnione zastrzeżenia”, należy przyjąć, że pojęcie to oznacza uprawdopodobnienie, iż kandydat na komisarza może nie dysponować pełną wiedzą, gdy konkretne okoliczności podważają jego umiejętności, decyzja w tym przedmiocie nie może być dowolna, może nastąpić w razie nasuwających się wątpliwości, czy kandydat na komisarza posiada kwalifikacje fachowe do wykonywania stojących przed nim zadań.

Takie zastrzeżenia nie powinny pojawiać się w przypadku wieku kandydata⁷, gdyż wystarczy legitymować się wyższym wykształceniem prawniczym, oraz

---

⁵ K.W. Czaplicki, B. Dauter, A. Kisielewicz, F. Rymarz, *Samorządowe prawo wyborcze*, Komentarz, ABC 2006, dostęp: SIP LEX.

⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 684 j.t.

⁷ Por. H. Szewczyk, *Ochrona dóbr osobistych w zatrudnieniu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2007, s. 80. Zob. H. Szewczyk, *Stosunki pracy w samorządzie terytorialnym*, Wolters Kluwer,

rękojmią do należytego wykonywania zadań. Zatem komisarzem może zostać osoba która dopiero co ukończyła studia prawnicze. Lecz czy taka osoba mogłaby należycie wykonywać powierzone zadania. Tutaj należy zwrócić uwagę na konkretne przypadki, bowiem nawet świeżo po studiach można mieć wystarczające umiejętności w zakresie prawa wyborczego, zdobyte choćby dzięki odpowiednio odbytym praktykom czy własnym zainteresowaniom w tym zakresie, np. przejawiającym się poprzez udziały w konkursach. Nie wydaje się także, iż zastrzeżenia mogą pojawiać się w razie nie specjalizowania się kandydata w przepisach prawa administracyjnego, choć zestawienie pojęć „rękojmia należytego pełnienia funkcji” oraz „wykształcenie prawnicze”, mogą oznaczać nic innego, niż osobę specjalizującą się w prawie administracyjnym. Taka osoba daje bowiem rękojmię należytego wykonania stojących przed nią zadań. Mowa tu o specjaliście nie tylko poprzez zdobyte wykształcenie kierunkowe (np. studia prawnicze uwieńczone doktoratem w obszarze prawa administracyjnego) lecz o osobie która poprzez długoletnie doświadczenie styka się z przepisami prawa publicznego. Pojęcie niedookreślone „rękojmia należytego pełnienia funkcji” oznacza, że PKW zobligowana jest ocenić w sposób rzetelny, każdego przedstawionego kandydata.

Sam proces wskazywania kandydatów przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych nie został uregulowany w ustawie. Pierwszy nabór kandydatów został poprzedzony szkoleniem, z zakresu znajomości prawa wyborczego organizowanym przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego na zlecenie MSWiA. Szkolenie to odbyło się w Warszawie, trwało jeden dzień wykładowy. Następnie przeprowadzony został egzamin, którego kryteria nie zostały jednak ściśle określone. Nie wskazano jaka ilość punktów jest wystarczająca aby zdać egzamin⁸. Należy zatem przyjąć, iż miał on na celu jedynie sprawdzenie kandydata dla wiadomości ministra spraw wewnętrznych, którego decyzja nie jest związana wynikiem egzaminu. Osoba, która uzyskała dostateczną ilość punktów nie ma zatem podstaw do roszczenia sobie prawa do powołania na komisarza wyborczego⁹. Choć w komunikacie wydanym przez ministerstwo, wskazano że przedstawiono PKW kandydatów którzy osiągnęli najlepszy wynik

---

Warszawa 2012, s. 115. określone przez państwo wymagania pozwalające o ubieganie się na funkcję komisarza wyborczego tylko sędziom, stanowiły w poprzedniej wersji prawa wyborczego przejaw dyskryminacji, bardzo dobrym znawcą prawa wyborczego może być bowiem nie tylko sędzia, a także zakładanie, iż tylko sędzia gwarantuje niezależność wykonywania obowiązków komisarza wyborczego jest zbyt daleko idące i nieuzasadnione.

⁸ Dyrektor naukowy szkolenia, prof. J. Majchrowski wyjaśnia, iż nie istnieje kryterium „zdania egzaminu”, vide: artykuł: *Problem z wyborem komisarzy wyborczych*, Rzeczpospolita, dostęp: 07.03.2019.

⁹ Co może stawiać pod znakiem zapytania celowość szkolenia i egzaminu kończącego.

z przeprowadzonego egzaminu¹⁰. Informacje te jednak nie będą pomocne dla PKW, bowiem nie otrzyma ona wyników¹¹.

Na obszarze stanowiącym województwo lub część jednego województwa pełnomocnikiem PKW jest komisarz wyborczy¹². Nie jest to jednak pełnomocnik w znaczeniu jakim posługuje się prawo cywilne, gdyż jego działania nie pociągają za sobą skutków dla PKW¹³. Komisarz wyborczy pełni swoją funkcję niezależnie od wykonywania innej pracy. Przysługuje mu miesięczne wynagrodzenie w wysokości przysługującej członkom PKW¹⁴.

II. Zadania komisarzy wyborczych

W zakresie wykonywanych zadań przysługuje mu status funkcjonariusza publicznego, podlega ochronie prawnej takiej jak funkcjonariusz publicznych, oraz ponosi odpowiedzialność tak jak funkcjonariusz publiczny. Komisarz wyborczy jest zwierzchnikiem urzędników wyborczych.

Komisarz wyborczy wykonuje swoje zadania w sposób niezawodowy w tym sensie, że jest to jego dodatkowe zajęcie, nie mające umocowania w stosunku pracy ani innym stosunku zatrudnienia. Komisarz wyborczy jest państwowym funkcjonariuszem wyborczym, podlegającym w zakresie wykonywania swych obowiązków nie tylko prawu, lecz również nadzorowi Państwowej Komisji Wyborczej¹⁵.

Kodeks do zadań komisarza wyborczego zaliczył m.in. (art. 167 § 1): sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego, zapewnianie, we współdziałaniu z organami jednostek samorządu terytorialnego oraz urzędnikami wyborczymi, organizacji wyborów do rad na obszarze województwa, powoływanie terytorialnych komisji wyborczych oraz rozwiązywanie terytorialnych komisji wyborczych w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego po wykonaniu ich ustawowych zadań, powoływanie obwodowych komisji wyborczych

---

¹⁰ Komunikat prasowy MSWiA z 13 marca 2018, *MSWiA przedstawiło PKW kandydatów na komisarzy wyborczych...*”to osoby, które spełniły wymogi formalne i przesłanki ustawowe do objęcia funkcji komisarza, a także uzyskały najlepsze wyniki podczas egzaminu”

¹¹ Przewodniczący PKW sędzia W. Hermeliński “wyniku testu MSWiA nie przekaże – nie znamy więc klucza wyboru MSWiA” [w:] *Problem z wyborem komisarzy wyborczych*, Rzeczpospolita, dostęp: 07.03.2019.

¹² Zob. także D. Górecki, *Polskie prawo konstytucyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012, s. 123

¹³ Por. M. Smyk, *Pełnomocnictwo według kodeksu cywilnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2010, s. 125

¹⁴ Art. 166 § 6 Kodeksu wyborczego.

15 co do nadzoru PKW, zob. także Przegląd prawa i administracji - Tom 58, s. 98.

oraz rozwiązywanie obwodowych komisji wyborczych po wykonaniu ich ustawowych zadań, zarządzanie wydrukowania kart do głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zapewnienie ich przekazania właściwym komisjom wyborczym, rozpatrywanie skarg na działalność terytorialnych komisji wyborczych, kontrolowanie, w zakresie ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą, prawidłowości sporządzania spisów wyborców, podawanie do publicznej wiadomości informacji o składach terytorialnych komisji wyborczych powołanych na obszarze województwa, udzielanie, miarę potrzeby, terytorialnym, obwodowym komisjom wyborczym oraz urzędnikom wyborczym wyjaśnień, ustalanie zbiorczych wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów przeprowadzonych na obszarze województwa i ogłaszanie ich w trybie określonym w kodeksie, przedkładanie sprawozdania z przebiegu wyborów na obszarze województwa, wraz z ich wynikami, Państwowej Komisji Wyborczej, wykonywanie innych czynności przewidzianych w ustawach lub zleconych przez Państwową Komisję Wyborczą¹⁶.

Komisarz wyborczy uchyla uchwały terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodne z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej i przekazuje sprawę właściwej komisji do ponownego rozpatrzenia lub podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie. W zakresie swoich ustawowych uprawnień komisarz wyborczy wydaje postanowienia¹⁷.

III. Wygaśnięcie funkcji komisarza wyborczego

Funkcja komisarza wyborczego ma charakter terminowy, niemniej kodeks przewiduje możliwość zakończenia jej sprawowania przed upływem 5-letniego terminu. Wymienia jednocześnie zdarzenia powodujące ten skutek, sam skutek zaś określa jako wygaśnięcie funkcji komisarza wyborczego.

Funkcja komisarza wyborczego wygasa w przypadku:

1. zrzeczenia się funkcji,
2. śmierci,
3. podpisania zgody na zgłoszenie do komisji wyborczej, kandydowanie w wyborach bądź objęcia funkcji pełnomocnika wyborczego, pełnomocnika finansowego, męża zaufania, urzędnika wyborczego;
4. wystąpienia do partii politycznej,

¹⁶ Por. Marek Chmaj, Wiesław Skrzydło, *System wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2011, s. 104.

¹⁷ M. Chmaj, W. Skrzydło, *System wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej*, s. 104.

5. prowadzenia działalności publicznej niedającej się pogodzić z pełnioną funkcją,
6. skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe,
7. odwołania.

Użycie terminu „wygaśnięcie funkcji”¹⁸ sugeruje, iż ten skutek następuje z mocy prawa. Może o tym świadczyć brak wymagania potwierdzenia zaistnienia takiego zdarzenia stosowną uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej. Należałoby jednak postulować, aby tak ważne zdarzenia dla funkcjonowania organów wyborczych, jak wygaśnięcie funkcji komisarza wyborczego, znajdowały formalne udokumentowanie w postaci odpowiedniego aktu właściwego organu.

Funkcja komisarza wyborczego ma charakter stały. Stąd opróżnienie funkcji wskutek upływu okresu, na jaki komisarz został powołany, lub jej wygaśnięcia przed upływem tego 5-letniego okresu wymaga powołania następcy. Do powołania następcy stosuje się ogólne, omówione wyżej zasady powołania komisarza wyborczego.

Komisarz wyborczy wykonuje swoje zadania w ustalonym dla niego porządku czasowym, w sposób ciągły, niewymagający jednak codziennej obecności w siedzibie organu. A zatem jedynie w razie nieobecności kolidującej z ustalonym porządkiem jego pracy pojawia się potrzeba zastąpienia komisarza wyborczego inną osobą. Z tego względu kodeks wyborczy stanowi, że w razie czasowej niemożności pełnienia funkcji przez komisarza Państwowa Komisja Wyborcza może powierzyć pełnienie tej funkcji na ten okres innemu komisarzowi wyborczemu lub innej osobie zapewniającej rzetelne wykonywanie czynności wyborczych¹⁹. Czasową niemożność pełnienia funkcji należałoby rozumieć jako przeszkodę przejściowo uniemożliwiającą wykonywanie czynności komisarza, wywołaną na przykład chorobą albo wykorzystywaniem urlopu wypoczynkowego. Za okres czasowej niemożności pełnienia funkcji komisarzowi wyborczemu wynagrodzenie nie przysługuje.

Osoba zastępująca czasowo komisarza wyborczego powinna dawać gwarancję rzetelnego wykonania czynności wyborczych, co oznacza, że poza innym komisarzem wyborczym może to być przede wszystkim dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

---

¹⁸ Art. 166 § 7 kodeksu wyborczego, Zob. również Z. Ziemiński, *Problemy podstawowe prawoznawstwa*, Państwowe Wydawn. Nauk, 1980.

¹⁹ K.W. Czaplicki., Dauter B., Jaworski S.J., Kisielewicz A., Rymarz F., Zbieranek J. *Kodeks wyborczy. Komentarz* [:w] Jarosław Zbieranek, *Komentarz do art. 166 Kodeksu wyborczego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018, SIP LEX.

Bibliografia

- Chmaj M., Skrzydło W., *System wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2011.
- Czaplicki K.W., Dauter B., Kisielewicz A., Rymarz F., *Samorządowe prawo wyborcze, Komentarz*, ABC 2006, SIP LEX.
- Czaplicki K.W., Dauter B., Jaworski S.J., Kisielewicz A., Rymarz F., Zbieranek J. *Kodeks wyborczy. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018, SIP LEX.
- Doroszewski W., (red.), *Słownik języka polskiego*, t. 6, Warszawa 1964.
- Górecki D., *Polskie prawo konstytucyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
- Kisielewicz A., *Komentarz do art.166 Kodeksu wyborczego*, SIP LEX 2014.
- Korobowicz A., Witkowski W., *Historia ustroju i prawa polskiego (1772-1918)*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
- Michalak B., Sokala A., Uziębło P., *Leksykon prawa wyborczego i referendalnego oraz systemów wyborczych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- Smyk M., *Pełnomocnictwo według kodeksu cywilnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
- Szewczyk H., *Ochrona dóbr osobistych w zatrudnieniu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2007.
- Zieliński E., *Samorząd terytorialny w Polsce*, Elipsa, Warszawa 2004.
- Ziemiński Z., *Problemy podstawowe prawoznawstwa*, Państwowe Wydawn. Nauk, 1980.
- Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Akty prawne

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 684 z późn. zm.).

Streszczenie

Niniejszy artykuł poświęcony jest zagadnieniom statusu prawnego komisarza wyborczego. Podmiot ten, będąc organem administracji wyborczej jest odpowiedzialny głównie za zapewnienie przestrzegania prawa wyborczego. Za podjęciem tematyki dotyczącej pozycji prawnej komisarza wyborczego przemawia celowość usystematyzowania problematyki związanej z pozycją komisarza wyborczego, zwłaszcza w kontekście w ostatnich nowelizacji Kodeksu wyborczego. Komisarze wyborczy wraz z Państwową Komisją Wyborczą organizują wybory samorządowe i sprawują nadzór nad ich przeprowadzeniem zgodnie z przepisami prawa. Zadania komisarzy wyborczych zostały więc określone w taki sam sposób, jak zadania Państwowej Komisji Wyborczej. Organy te mają jednak różne kompetencje, komisarz wyborczy jest bowiem organem wyborczym niższego szczebla, podporządkowanym Państwowej Komisji Wyborczej - centralnemu organowi wyborczemu.

SŁOWA KLUCZOWE: komisarz wyborczy, wybory, organy wyborcze, administracja wyborcza

Summary

This article is devoted to issues of the legal status of an electoral commissioner. This entity, being an electoral administration body, is mainly responsible for ensuring compliance with electoral law. The rationale for systematizing the issues related to the position of an electoral commissioner, in particular in the context of recent amendments to the Electoral Code, supports taking up the subject of the legal position of an election commissioner. Electoral commissioners together with the National Electoral Commission organize local elections and oversee their conduct in accordance with the law. The tasks of electoral commissioners were therefore defined in the same way as the tasks of the National Electoral Commission. However, these bodies have different competencies, because the electoral commissioner is a lower-level electoral authority subordinated to the National Electoral Commission - the central electoral body

KEY WORDS: electoral commissioner, elections, electoral states, electoral administration,

---

Nota o autorze

Krystian Wasilewski, - mgr, doktorant na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, przygotowuje rozprawę doktorską w zakresie prawa samorządu terytorialnego.